



ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ  
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ  
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Αρ. Φακ.: 7.11.12.18.1  
Αρ. Τηλ. : 25822015  
Αρ. Φαξ : 25305601  
E-mail : [dde@moec.gov.cy](mailto:dde@moec.gov.cy)

24 Σεπτεμβρίου 2019

Διευθυντές/Διευθύντριες  
Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης

**Θέμα: Γενικές Οδηγίες και Ανακοινώσεις για τη διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας (Σχολική Χρονιά 2019-2020)**

1. Εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών

Κατά τη σχολική χρονιά 2019-2020 θα συνεχιστεί η εφαρμογή του νέου Προγράμματος Σπουδών για την Ιστορία. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν αναθεωρηθεί οι Δείκτες Επάρκειας-Επιτυχίας, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στον διδακτικό χρόνο του μαθήματος. Με σκοπό την αποτελεσματικότερη διαχείριση της διδακτέας ύλης, υπάρχει πλέον η δυνατότητα επιλογής για ορισμένους από τους Δείκτες Επάρκειας, οι οποίοι είναι σημειωμένοι με μπλε χρώμα.

Όλοι οι αναθεωρημένοι Δείκτες Επάρκειας-Επιτυχίας είναι αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του μαθήματος, στον σύνδεσμο: <http://istod.schools.ac.cy/index.php/el/istoria/analytiko-programma>

Σημειώνεται ότι, με βάση το νέο Πρόγραμμα Σπουδών, η ενότητα «Ρωμαϊκό Κράτος» έχει μεταφερθεί από την Ε' στη Δ' τάξη. Συνεπώς, κατά τη φετινή σχολική χρονιά, θα διδαχθεί τόσο στη Δ' όσο και στην Ε' τάξη. Υπενθυμίζεται ότι η ενότητα «Ρωμαϊκό Κράτος» βρίσκεται στο διδακτικό εγχειρίδιο της Ε' τάξης, το οποίο μπορείτε να κατεβάσετε και από τον ακόλουθο σύνδεσμο (επιλέγοντας το βιβλίο μαθητή): <http://ebooks.edu.gr/new/course-main.php?course=DSDIM-E105>

2. Μεθοδολογία

Για σκοπούς υλοποίησης των Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας του Αναλυτικού Προγράμματος Ιστορίας, επιδιώκεται η καλλιέργεια ιστορικής σκέψης και ιστορικής συνείδησης, με στόχο τη διάπλαση κριτικά σκεπτόμενων και ενεργών δημοκρατικών πολιτών. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της ανάπτυξης ιστορικού γραμματισμού, της παράλληλης, δηλαδή, ανάπτυξης γνώσης περιεχομένου και επιστημολογικής κατανόησης. Οι εκπαιδευτικοί προτρέπονται να δίνουν έμφαση στη διαδικασία καλλιέργειας δεξιοτήτων διερεύνησης και ιστορικής σκέψης, μέσω της χρήσης πηγών.

3. Διδακτικό υλικό

Το διδακτικό υλικό, το οποίο διατίθεται προς χρήση για κάθε τάξη, περιγράφεται ως ακολούθως:



## Γ΄ Τάξη

Χρησιμοποιείται το νέο υλικό, το οποίο υπάρχει στα σχολεία σε έντυπη μορφή («Φύλλα Εργασίας», «Κάρτες Εργασίας») και οι «Διδακτικές Προτάσεις» σε ηλεκτρονική μορφή (Ιστοσελίδα Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού, και Νεολαίας).

Λόγω της εισαγωγής του υλικού ΝΑΠ στη Γ΄ τάξη Δημοτικού, τα βιβλία «Ο άνθρωπος και η ιστορία του από το λίθο στον πηλό», και «Ο άνθρωπος και η ιστορία του από τον πηλό στο μέταλλο» δεν αποστέλλονται στα σχολεία. Σημειώνεται ότι, τα βιβλία αυτά, θα πρέπει να φυλάσσονται στις σχολικές μονάδες ως βιβλία αναφοράς.

## Δ΄ Τάξη

Χρησιμοποιούνται τα βιβλία «Ο άνθρωπος και η ιστορία του» και «Ιστορία Δ΄ Δημοτικού: Στα αρχαία χρόνια». Μπορεί, επίσης, να αξιοποιούνται και τα Φύλλα Εργασίας για τη Δ΄ τάξη, τα οποία υπάρχουν στην ιστοσελίδα του μαθήματος σε ψηφιακή μορφή.

## Ε΄ και ΣΤ΄ Τάξη

Χρησιμοποιούνται τα βιβλία «Ιστορία Ε΄ Τάξης» και «Ιστορία ΣΤ΄ Τάξης». Οι εκπαιδευτικοί προτρέπονται να προσανατολίζουν τη διδασκαλία τους στο πλαίσιο αρχών του Νέου Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών Ιστορίας, αξιοποιώντας τους Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας. Υπενθυμίζεται ότι όλο το διδακτικό υλικό βρίσκεται αναρτημένο, σε ψηφιακή μορφή, στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού, και Νεολαίας, στις πιο κάτω διευθύνσεις:

<http://istod.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/didaktiko-yliko>

<http://istod.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/piges-didaktika-encheiridia>

## 4. Μυθολογία

Κατά την περσινή χρονιά στάληκαν στα σχολεία τα βιβλία «Ιστορία Γ΄ Δημοτικού: Από τη μυθολογία στην ιστορία» (Βιβλίο Μαθητή και Τετράδιο Εργασιών), τα οποία μπορούν να αξιοποιούνται τόσο στη Γ΄ όσο και στη Δ΄ τάξη.

Ως εκ τούτου, προτείνεται η φύλαξη των βιβλίων στις σχολικές μονάδες και η αξιοποίηση των πιο κάτω ενότητων από το Βιβλίο Μαθητή, οι οποίες καλύπτουν τους αντίστοιχους Δείκτες Επιτυχίας-Επάρκειας, και αφορούν στη Γ΄ και στη Δ΄ τάξη, ως ακολούθως:

### Γ΄ ΤΑΞΗ:

Ενότητα 7: Εποχή του λίθου (Παλαιολιθική και Νεολιθική Εποχή)

Ενότητα 1.4. Ο Προμηθέας, η Πανδώρα, ο Δευκαλίωνας και η Πύρρα: Ανακάλυψη της φωτιάς (Νεολιθική εποχή)

Ενότητα 3 και Ενότητα 9: Θησέας και Μινωικός πολιτισμός (Εποχή του Χαλκού)

Ενότητα 10: Μυκηναϊκός πολιτισμός (Εποχή του Χαλκού)

### Δ΄ ΤΑΞΗ:

Ενότητα 4: Η Αργοναυτική Εκστρατεία

Ενότητα 5: Ο Τρωικός Πόλεμος

Ενότητα 6: Οι περιπέτειες του Οδυσσέα

Ενότητα 10.2. Οι Αχαιοί στην Κύπρο

} κατάκτηση νέων περιοχών,  
α' και β' αποικισμός  
(Γεωμετρική Εποχή, Αρχαϊκή Εποχή)  
(Γεωμετρική Εποχή)

Το βιβλίο, πέρα από τις πιο πάνω εισηγήσεις, μπορεί να αξιοποιείται, ασφαλώς, και για την κάλυψη επιπρόσθετων στοιχείων για τη μυθολογία, όπως, για παράδειγμα, για τη διδασκαλία της λατρείας των δώδεκα θεών του Ολύμπου (Ενότητα 1) ή σπουδαίων μυθικών μορφών, όπως του Ηρακλή (Ενότητα 2), με αναφορές στη λατρεία του σε Ελλάδα και Κύπρο.

#### 5. Ιστοσελίδα

Διδακτικό και άλλο υποστηρικτικό υλικό για υλοποίηση των Α.Π. είναι διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή, στην ιστοσελίδα του μαθήματος <http://istod.schools.ac.cy/index.php> (Δείκτες Επιτυχίας/Επάρκειας, Πίνακες Περιεχομένου, Οργάνωση – Σχεδιασμός Ενότητας, Φωτογραφικό Υλικό, Βίντεο, Φύλλα Εργασίας, Οδηγίες).

Στα πλαίσια της προσπάθειας της Ομάδας Ιστορίας Δημοτικής Εκπαίδευσης για εμπλουτισμό της ιστοσελίδας με νέο υλικό, έχουν αναρτηθεί πρόσφατα ολοκληρωμένες διδακτικές προτάσεις για ορισμένους από τους δείκτες που αναφέρονται στην Ιστορία της Κύπρου (Ε' και Στ' τάξη).

Το υλικό είναι αναρτημένο στον σύνδεσμο: <http://istod.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/didaktikes-protaseis>.

#### 6. Επιμορφώσεις εκπαιδευτικών

Για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών στην εφαρμογή των αναθεωρημένων Α.Π. και των Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας της Ιστορίας, πραγματοποιούνται, κάθε σχολική χρονιά, επιμορφωτικές δράσεις τόσο σε επίπεδο κεντρικών επιμορφώσεων των εκπαιδευτικών (Διήμερο Εκπαιδευτικού) όσο και σε επίπεδο δικτύων σχολείων. Επίσης, η Ομάδα παρέχει στήριξη σε σχολική βάση, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος από τις σχολικές μονάδες ή μέσω δράσεων του Π.Ι., στα πλαίσια της Υποστήριξης Επαγγελματικής Μάθησης.

#### 7. Επικοινωνία με την Ομάδα Α.Π. Ιστορίας

Η Ομάδα Α.Π. Ιστορίας αποτελείται φέτος από τους εκπαιδευτικούς Ηλέκτρα Κρόκου (1/5) και Χριστόφορο Κωνσταντινίδη (1/5), με υπεύθυνη Ε.Δ.Ε. την κ. Ελένη Αρτεμίου - Φωτιάδου. Η Ομάδα είναι στη διάθεση όλων των διευθύνσεων των σχολείων και των εκπαιδευτικών για παροχή στήριξης όποτε αυτό κριθεί απαραίτητο και πάντοτε στα πλαίσια του δυνατού χρόνου. Για στήριξη στη σχολική μονάδα μπορείτε να υποβάλετε ηλεκτρονικά αίτημα για σεμινάριο σε σχολική βάση μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Π.Ι. (<http://www.pi-eggrafes.ac.cy>). Μπορείτε, επίσης, να επικοινωνήσετε με την Ομάδα Ιστορίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση [dde-istoria@schools.ac.cy](mailto:dde-istoria@schools.ac.cy) ή στο τηλέφωνο **22402481** (κάθε Παρασκευή). Επιπρόσθετα στοιχεία επικοινωνίας με την Ομάδα Ιστορίας Δημοτικής βρίσκονται στην ιστοσελίδα του μαθήματος (βλ. <http://istod.schools.ac.cy/index.php/el/contact-us>).

α.α.

Χρίστος Χατζηαθανασίου  
Διευθυντής  
Δημοτικής Εκπαίδευσης